

บทคัดย่อ

ปัจจุบันอาชญากรรมยาเสพติดได้พัฒนาไปสู่องค์การอาชญากรรมยาเสพติดยิ่งทวีความรุนแรงในการสร้างผลกระทบต่อความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงความสงบเรียบร้อยและ ศีลธรรมอันดีของประชาชน การดำเนินการทางกฎหมายกับองค์การอาชญากรรมที่มีโครงสร้างหลักอันได้แก่ ผู้กระทำความผิดด้วยยาเสพติด และทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด ด้วยกระบวนการปกติย่อมไม่อาจบรรลุผลสำเร็จอย่างแท้จริงเนื่องจากผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดหรือหัวหน้าองค์การอาชญากรรมยาเสพติดมักจะหลุดพ้นจากเงื้อมมือของกฎหมายที่มีข้อจำกัดบางประการอยู่เสมอ สำหรับรูปแบบขององค์การอาชญากรรมยาเสพติดของไทยนั้นจะปรากฏอยู่ในรูปแบบของสมาคมลับหรืออั้งยี่ เจ้าพ่อและผู้มีอิทธิพล และกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งขึ้นซึ่งรูปแบบสุดท้ายนี้คือรูปแบบที่พบมากที่สุด อันเป็นการรวมกลุ่มกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในความหมายขององค์การอาชญากรรมทั่วไปเช่นกัน แม้จะไม่ตรงกับของต่างประเทศ อาทิ มาเฟีย ยาคุซ่า ก็ตาม

มาตรการทางกฎหมายที่นำมาปรับใช้เพื่อดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้แก่หลักตัวการ ผู้ใช้ผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของการพิสูจน์ความผิด หลักการสมคบกัน กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งมีเงื่อนไขของการใช้บังคับว่าต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อนอันเป็นข้อดีของการกลั่นกรองและวางแนวปฏิบัติ แต่ก็ยังเป็นข้อจำกัดในการใช้บังคับร่วมกับข้อจำกัดในด้านการกำหนดฐานความผิดกับตัวยาเสพติดที่จะดำเนินการได้ด้วย และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเป็นการปรับใช้เข้าด้วยกัน ส่วนการดำเนินการกับตัวยาเสพติดนั้นได้แก่การนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สำหรับการดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดนั้นได้แก่หลักการริบทรัพย์สินทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งก็คือการริบทรัพย์สินโดยเด็ดขาดและการริบทรัพย์สินโดยดุลพินิจ หลักการริบทรัพย์สินทางอาญาทั้งแพ่งตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งถือว่าเป็นคดีอุปกรณ์ หากคดียาเสพติดซึ่งเป็นคดีหลักไม่อาจดำเนินการได้ คดีอุปกรณ์ก็เสียไปด้วย และหลักการริบทรัพย์สินทางแพ่งตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมาตรการริบทรัพย์สินทางอาญาและทางอาญาทั้งแพ่งเป็นการพิสูจน์ความผิดของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน การพิสูจน์นั้นจะเป็นไปตามหลักการพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัย หากมีข้อสงสัยไม่ว่าจะด้วยประการใดก็ต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้กับจำเลย ส่วนมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งนั้นเป็นการพิสูจน์ความผิดของตัวทรัพย์สินมิได้คำนึงถึงความผิดของเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ครอบครองการพิสูจน์ถูกผลักให้ตกเป็นของเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ครอบครองที่จะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าทรัพย์สินนั้นบริสุทธิ์ไม่เกี่ยวข้องกับกระทำความผิด ฝ่ายรัฐมีหน้าที่พิสูจน์ให้เป็นไปตามข้อสันนิษฐานทางกฎหมายเท่านั้น โดยศาลทำหน้าที่ซึ่งน้ำหนักว่าฝ่ายใดมีน้ำหนักมากกว่ากันสำหรับมาตรการบริหารและจัดการคดีนั้นได้แก่การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การตรวจค้น บิดอายัดยาเสพติด

การปราบปราม
อาชญากรรม
ยาเสพติด
ฉบับที่ ๑
หน้า ๘๒

จับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การสืบสวนสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ร่างกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. การคุ้มครองพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ซึ่งมาตรการนี้ยังไม่ครอบคลุมและเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อการปรับใช้เพื่อการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมยาเสพติด เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องความชัดเจนแห่งการปฏิบัติอยู่หลายประการ

สำหรับมาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมยาเสพติดของต่างประเทศ ซึ่งในที่นี้คือสหรัฐอเมริกา อังกฤษ นั้น การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดจะเป็นไปตามหลักตัวการ ผู้ใช้ผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญาไทยแต่ผนวกด้วยหลักการสมคบกันกระทำความผิด ส่วนการดำเนินการกับทรัพย์สินจะเป็นไปตามหลักการริบทรัพย์ทางอาญาผสมผสานกับหลักการริบทรัพย์ทางแพ่ง สำหรับการบริหารจัดการคดีนั้นจะมีหลักการต่อรองคำรับสารภาพ เพิ่มเติมนอกเหนือจากของไทยที่มีเพียงหลักการสืบสวนสอบสวนปกติและพิเศษตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมถึงการคุ้มครองพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดียาเสพติด

การเข้าถึงและอ้างไว้ซึ่งชัยชนะแบบยั่งยืนต่อสงครามยาเสพติดที่ต่อสู้กับอาชญากรมืออาชีพในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมยาเสพติดนั้นจักต้องทำลายโครงสร้างหลัก คือ ผู้กระทำความผิด ตัวยาเสพติด และทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดด้วยมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งจะต้องมีความสอดและประสานกลมกลืนอย่างมีเอกภาพต่อการปฏิบัติภายใต้หลักนิติธรรมแห่งระบบกฎหมาย การปกครองและอำนาจอธิปไตยบนพื้นฐานการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากมาตรการต่างๆ นี้มิได้บัญญัติรวมกันไว้ จึงสมควรพิจารณานำบทบัญญัติทั้งหลายมาจัดทำไว้เป็นประมวลกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ๕

ABSTRACT

Recently, crime on narcotics was changed to narco-organized crime which is very serious that make more affect to the security of economy, social including to social order and good moral of citizen. The legal proceeding on organized crime which has the core structure as the offender, the narcotic substances and the proceed of such crime that based on general process do not got real achievement. Because of the mastermind of such commission or the chief of narco-organized crime usually escape from that legal measures which always has some limitation. For the pattern of narco-organized crime that is occurred in the pattern of secret association, God father and influential person and the criminal groups. The last one pattern is most occurred that is the gathering of three persons or more for the purpose to commit the offense relating to narcotics which is in the general meaning of organized crime, nevertheless it is not likewise as foreign such as Mafia or Yakuza.

Legal measures that use to implement for conduct with the offender is the principle of principal, instigator and aiding on the Penal Code. There principles have the limitation on the burden of proof in criminal case. The principle of conspiracy to commit the offense of the law on measures to suppress the offender relating to narcotics which have conditionals before to enforce that it must be approved by Secretary-General of Narcotics Control Board. It is the good concept for conditionals to examine and issue the action guideline. On the other hand the limitation in the enforcement together with the limitation of narcotics offense requirement and narcotic substances that should be proceeding. And the law on Anti Money Laundering which is comply together. For the proceeding on narcotic substances is under the application of such offense by the law on narcotics and law on psychotropic substance. For the proceeding on proceeds of crime is based on the principle of criminal assets forfeiture under the Penal Code that is the forfeiture by absolute power and discretion power. And the principle of semi criminal and civil forfeiture under the law on measures to suppression the offender relating to narcotics that it shall be deem as sub case. Such instrument is conducting for sub case if the narcotics case that calls the main case should not proceeded, the sub case shall be lost too. The principle of civil forfeiture under the law on anti money laundering. The burden of proof under the semi criminal and civil forfeiture measure is the proving to the offender whom the ownership or possessor that assets which is based on the principle of proof beyond a reasonable doubt, nevertheless, if court has any doubtful it shall be shifted the advantage of such doubtful to the defendant. Civil forfeiture is proving the offense of

the assets regardless the offense of ownership or possessor, the burden of proof is shifted to the ownership or possessor of such assets to prove by ensure that it is innocent did not involve to the commission, the state official shall has the duty to proof it in subject to presumption of law and court shall be weight the evidence each side that whose more weight is winner. For the case management and administrative measure that there are the access of information communication, searching, narcotics seizure and attachment, arresting the offender under the law on narcotics control, investigation and inquiry under the law on special investigation and the Criminal Procedure Code, draft of the law on narcotics procedure, witness protection under the law on witness protection in criminal case that these measures do not cover and take most advantage for the application of narco-organized crime suppression because of there is some limitation to perform. For the foreign legal measure to suppress the narco-organized crime that here are United States of America and United Kingdom which the proceeding on offender is based on the principle of principal, instigator, aiding likewise as Thai Penal Code but added together with the principle of conspiracy. Subject to the proceeding on asset is based on the principle of criminal forfeiture that harmonized to the principle of civil forfeiture. For the case management and administration it is based on principle of plea bargaining that excluding as Thailand which has only the principle of basic and special investigation under the Criminal Procedure Code and the law on narcotics control that including the witness protection under the law on witness protection in criminal case. The accession and maintenance of sustainable victory to the war on drugs that fight with the professional criminal in the pattern of narco-organized crime must be destroyed the core structure as the offender, narcotic substances and proceeds of crime by such the principle of the rule of law and law system, administrative and sovereignty which is based on the right and liberty protection. Nevertheless, those measures are not the provisions that provided in one law. It should be considered to gather that provisions in the Codification of Narcotics Code. 🏠

บทคัดย่อ

รายงานการศึกษา “ปัญหาที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กไม่ได้ผลเท่าที่ควร : ประสพการณ์การทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน” ในการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยการงาน ยุติธรรม ครั้งที่ 2 มาตรการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลนั้น ผู้วิจัย ได้นำเสนอข้อมูลจากประสพการณ์การทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน 6 องค์กร ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการทำงานด้านช่วยเหลือดูแลคุ้มครองเหยื่อของการค้ามนุษย์ และบทบาทช่วยเหลือในการดำเนินคดี ผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ยังมีข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในประเด็นปัญหาการค้ามนุษย์ดำเนินคดี กรณีค้ามนุษย์ และการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์ในกระบวนการยุติธรรม อาทิเช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นต้น รายงานการศึกษานี้ ยังได้เสนอกรณีศึกษาการค้าหญิงและเด็ก 6 กรณี ซึ่งเป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกรณีการค้าหญิง และเด็กเข้าสู่การบริการทางเพศหรือการค้าประเวณีจากประเทศไทยไปต่างประเทศ และจากประเทศเพื่อนบ้าน เข้าสู่ประเทศไทย และกรณีการค้ามนุษย์เพื่อใช้แรงงานอย่างกดขี่ทารุณ ซึ่งเป็นกรณีที่หญิงและเด็ก ผู้เสียหายจากประเทศเพื่อนบ้าน ถูกนำพาเข้ามาในประเทศไทยตลอดจนกรณีที่ประเทศไทยเป็นทางผ่าน เช่น เด็กจากประเทศลาว จีน พม่า และกัมพูชาถูกพาผ่านประเทศไทยไปยังมาเลเซีย เป็นต้น จาก 6 กรณีนี้ ในรายงานได้วิเคราะห์ให้เป็นปัญหาอุปสรรคและความยากลำบากในการดำเนินคดี การรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการให้พยานบุคคลทั้งหญิงและเด็กผู้เสียหายมาให้การในชั้นพนักงานสอบสวนหรือการสืบพยาน ในศาล ซึ่งส่งผลให้การดำเนินคดีไม่ได้ผลหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ปัญหาใหญ่อีกว่านั้น คือ การจะสืบสาวให้ถึงตัวผู้กระทำความผิดทั้งเครือข่ายองค์กรอาชญากรรม เป็นการยากลำบากมาก และมักไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

ในบทสรุปคณะผู้วิจัยได้สรุปปัญหาการค้าหญิงและเด็กว่ามีปัญหาใหญ่ๆ 5 ปัญหา คือ

- 1) ปัญหาตัวบทกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
- 2) ปัญหาด้านกระบวนการทางกฎหมายในการดำเนินคดี ด้านกลไกในกระบวนการยุติธรรม และด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงาน
- 3) ปัญหาด้านบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีทั้งด้านทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ด้านจำนวนบุคลากรไม่พอเพียง และด้านประสิทธิภาพของบุคลากร
- 4) ปัญหาด้านงบประมาณทั้งสำหรับการดำเนินการในการปราบปรามอาชญากรรมการค้าหญิงและเด็ก และงบประมาณสำหรับการพัฒนาบุคลากร
- 5) ปัญหาด้านข้อมูล ทั้งข้อมูลในคดีและตัวฐานข้อมูลของปัญหาการค้าหญิงและเด็กนี้

ABSTRACT

The study on “the Problem of Prosecution Cases of trafficking in Women and Children : the NGOs Experiences,” a part of the symposium on the Prevention and Suppression of the Organized Crime and Influential People, was a collective work of 6 NGOs working on rescue and protection of the victims of trafficking and assist the responsible officers in the prosecution of the traffickers and other wrong-doers in the legal cases. Besides, the information used in this study were from other government agencies concerned, such as the Royal Thai Police, the Office of the Attorney -General and the Social Development and Welfare, for example. The study also showed example of 6 legal cases of trafficking in women and children for sexual purposes and for labour exploitation with Thailand as the *country of destination* for women and young girls from neighbouring countries as well as being the *country of origin* for women and children living inside Thailand being trafficked to other different countries of destination. Apart from that, Thailand was also used as *transit country* where the children and women from China, Myanmar, Cambodia and Lao P.D.R. were trafficked through Thailand to other counties especially Malaysia, Singapore and Taiwan. From these 6 case study, an analysis was made to show the problems, obstacles and difficulties in prosecution of these cases which were a kind of organized crime inside one country and cross-border, another word, national or transnational crime. These difficulties includes : the un-cooperation of the victims-mainly young girls and women who have to be witnesses - due to their fear for the traffickers and their criminal gang, the scarcity of the evidences that could link the whole network of the wrong-doers in the organized crime especially the “big fish” These obstacles do effect the efficiency of the prosecution of the case, and in most cases, unsuccessful ! Many cases, though could be considered ‘successful’ cases, the officials could prosecute only some traffickers and a few agents in the gang but not the whole gang nor the biggest boss.

In the Conclusion Chapter, the study team concluded 5 areas of problems for prosecution, namely, 1. the law itself ; 2.the legal procedure in prosecution, mechanism in the justice system and good coordination among agencies involved ; 3. personnel in the justice system : their attitude, efficiency and insufficient personnel to carry out the work ; 4. insufficient resources/budget for the effectiveness of the suppression of cases which includes the advanced equipment and technology as well as the resource for personnel development; and 5. insufficient information and data on the nature of this crime, and on the criminal network on top of lacking of enough fact and evidence of each particular case as well as the national database on

trafficking which all agencies, or at least the law-enforcement agencies, can use together. The ideal database is that all agencies involved can access and see the progress of the case in the prosecution process. ➤

บทคัดย่อ

กลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและผู้มีอิทธิพลนิยมมีส่วนร่วมในการกระทำที่ผิดกฎหมายเสมอๆ ในกรณีที่มีการกระทำนั้นสามารถให้ผลประโยชน์ตอบแทนได้อย่างสูงสุดและเป็นการกระทำที่มีโอกาสอย่างต่ำที่สุดที่จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดที่เรียกว่า “อาชญากรรมที่ปราศจากผู้เสียหาย” เช่น การค้ายาเสพติด การค้าประเวณี การลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น การพนันที่ผิดกฎหมายและการค้าอาวุธสงคราม การแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น

ในเรื่องของผู้กระทำการจ่อราษฎรบังหลวงจะมีผู้เกี่ยวข้องสองฝ่ายคือ ฝ่ายผู้ให้และฝ่ายผู้รับ ในฝ่ายผู้ให้นั้นอาจเป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดา นิติบุคคล กลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและผู้มีอิทธิพล ในฝ่ายผู้รับนั้น ก็คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั่นเอง โดยอาจเป็นเจ้าหน้าที่ในระดับใดก็ได้ ตั้งแต่เจ้าหน้าที่ระดับล่างไปจนถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูง รวมถึงนักการเมืองด้วย

ในกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจ่อราษฎรบังหลวงเป็นกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรหรือผู้มีอิทธิพลนั้น เพื่อให้สามารถได้รับผลประโยชน์ต่างๆ ที่มีขอบข่ายกฎหมายและขณะเดียวกัน ก็หลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายให้ได้มากที่สุด บุคคลดังกล่าวก็จะใช้วิธีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ดำเนินคดีกับกลุ่มของตน (*immunity from prosecution*) และเพื่อให้เจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกในการกระทำความผิด โดยเจ้าหน้าที่ก็จะได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เป็นการตอบแทน อาจกล่าวได้ว่า โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับสินบนอาจเป็นเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับล่าง ระดับสูง ไปจนถึงนักการเมือง

เมื่อพิจารณาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและผู้มีอิทธิพลกับการจ่อราษฎรบังหลวงแล้ว จะเห็นว่าเป็นความสัมพันธ์กันในลักษณะของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด (*symbiotic relationship*) อาจกล่าวได้ว่า การที่กลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและผู้มีอิทธิพลยังคงดำรงอยู่ได้ก็เป็นเพราะความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั่นเอง

ในส่วนของลักษณะการกระทำความผิดนั้น การจ่อราษฎรบังหลวงเป็นการกระทำความผิดอย่างลับๆ มิได้ปรากฏให้ผู้อื่นเห็นอย่างชัดเจน กล่าวได้ว่า เฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเท่านั้นที่จะทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด จึงทำให้การแสวงหาพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความผิดเป็นเรื่องลำบากยากยิ่งหรือไม่อาจเป็นไปได้เลย และมักจะไม่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยนอกจากจะเป็นความผิดในตัวเองแล้ว การจ่อราษฎรบังหลวงยังเป็นความผิดที่มักจะทำให้เกิดขึ้นควบคู่ไปกับการกระทำความผิดอย่างอื่นเสมอ อาจกล่าวได้ว่า การจ่อราษฎรบังหลวงเป็นอาชญากรรมที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของอาชญากรรมอื่นก็ได้

ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการจ่อราษฎรบังหลวงมีมากมาย ทั้งความเสียหายที่ประเมินค่าเป็นเงินได้ และความเสียหายที่ประเมินค่าเป็นเงินมิได้ โดยภาพรวมอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าอาชญากรรมประเภทนี้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศที่ความผิดนั้นได้เกิดขึ้น โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งการจ่อราษฎรบังหลวงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การแก้ปัญหาเรื่องกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและผู้มีอิทธิพลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

เพื่อแก้ปัญหาเรื่องกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร จึงกำหนดมาตรการเพื่อต่อต้านการจ่อราษฎรบังหลวงไว้ด้วยในข้อ 8 และข้อ 9 โดยประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาฉบับนี้ด้วย เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งทำให้มีภาระผูกพันที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีมาตรการต่างๆ ที่สอดคล้องกับมาตรการต่อต้านการจ่อราษฎรบังหลวงในอนุสัญญา

จากการศึกษาประสบการณ์ของต่างประเทศในการแก้ปัญหาการจ่อราษฎรบังหลวงได้แก่ เขตการปกครองพิเศษฮ่องกงและประเทศสิงคโปร์ พบว่าในอดีตประเทศเหล่านี้เต็มไปด้วยการจ่อราษฎรบังหลวง แต่ต่อมาปัญหานี้ถูกแก้ไขอย่างจริงจังเป็นเวลาต่อเนื่อง จนทำให้การจ่อราษฎรบังหลวงอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ความตั้งใจจริงในการแก้ปัญหาของผู้นำประเทศ การมีมาตรการทางกฎหมายที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ความมีอิสระอย่างแท้จริงของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการจ่อราษฎรบังหลวง (สำนักงาน ICAC และสำนักงาน CPIB) มีการใช้มาตรการอย่างอื่นควบคู่กับมาตรการทางกฎหมาย เช่น มาตรการทางปกครอง การเน้นอบรมปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม การใช้ระบบส่งเสริมความดี (meritocracy) เป็นต้น การมีงบประมาณที่เพียงพอและความเพียบพร้อมทางด้านอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ในการปฏิบัติงาน การให้ค่าตอบแทนการทำงานในอัตราที่เหมาะสม บุคลากรมีคุณภาพ มีการประสานความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดี การเข้าไปแก้ไขปัญหการจ่อราษฎรบังหลวงในภาคเอกชนด้วย และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเด็ดขาด โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติกับผู้กระทำความผิด

ในส่วนของประเทศไทย จากการศึกษารูปแบบหรือวิธีการหรือรูปแบบของการจ่อราษฎรบังหลวงในสังคมไทยพบว่า การจ่อราษฎรบังหลวงที่พบเห็นมากที่สุด ได้แก่

1. การรับสินบน ของกำนัล หรือรางวัลต่างๆ
2. การซื้อขายหรือวิ่งเต้นขอตำแหน่งในวงราชการ
3. การรับส่วยและการรีดไถประชาชน
4. การจ่อราษฎรบังหลวงเชิงนโยบาย เช่น การทุจริตงบประมาณแผ่นดินการก่อสร้างโครงการต่างๆ ของภาครัฐ
5. การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ
6. การจ่อราษฎรบังหลวงในเรื่องของเวลา เช่น การทำงานแบบ “เช้าชามเย็นชาม”

ในเรื่องมูลเหตุหรือปัจจัยของการจ่อราษฎรบังหลวงในประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ภาคประชาชนเห็นว่า ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่รัฐขาดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ 2) ขาดกลไกในการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมายที่เด็ดขาดจริงจัง 3) ค่าตอบแทนการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐน้อยเกินไปและอำนาจไม่สัมพันธ์กับความรับผิดชอบ 4) ระบบและสภาพการทำงานเปิดโอกาสให้มีการทุจริต

The Second National Symposium of Justice Administration

กฎหมายหลักของประเทศไทยที่ใช้ป้องกันและปราบปรามการจู่โจมบังหลวงคือประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการจู่โจมบังหลวงคือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เมื่อพิจารณามาตรการต่างๆ ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับมาตรการต่อต้านการจู่โจมบังหลวงตามอนุสัญญาฯ แล้ว จะเห็นว่า ในกรณีของอนุสัญญาฯ ข้อ 8 เรื่องการกำหนดให้การจู่โจมบังหลวงเป็นความผิดอาญานั้น ประเทศไทยมีมาตรการที่สอดคล้องกับข้อ 8 เพียงสองกรณีคือตามข้อ 8 วรรค 1 และวรรค 4 โดยข้อ 8 วรรค 2 และวรรค 3 ยัง ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ

ในกรณีของมาตรการต่อต้านการจู่โจมบังหลวงตามอนุสัญญาฯ ข้อ 9 นั้น ตามกฎหมายไทยคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มีมาตรการต่างๆ ที่สอดคล้องและครบถ้วนตามที่อนุสัญญาฯ ข้อ 9 กำหนดแล้ว

อย่างไรก็ดี แม้ว่าประเทศไทยจะมีมาตรการต่างๆ เพื่อต่อต้านการจู่โจมบังหลวงที่ค่อนข้างสอดคล้องกับอนุสัญญาฯ ข้อ 8 และข้อ 9 แล้วก็ตาม แต่ปัญหาการจู่โจมบังหลวงยังเป็นปัญหาใหญ่เปรียบเสมือนมะเร็งร้ายที่คงอยู่ควบคู่กับสังคมไทยตลอดมา และการแก้ปัญหานี้ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจากการสำรวจปริมาณการจู่โจมบังหลวงในประเทศต่างๆ จำนวน 133 ประเทศขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) พบว่า ประเทศไทยเป็นเมืองที่มีการจู่โจมบังหลวงค่อนข้างมาก อยู่อันดับที่ 70 จากประเทศทั้งหมด โดยได้คะแนนเพียง 3.3 จาก 10 คะแนน

จากการศึกษาพบว่า ความไม่บรรลุผลสำเร็จในการแก้ปัญหาการจู่โจมบังหลวงของประเทศไทยเกิดจากมูลเหตุสำคัญ 3 ประการได้แก่ ความไม่จริงจังในการบังคับใช้กฎหมาย ค่าตอบแทนการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐและบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการจู่โจมบังหลวงไม่เหมาะสม ดังนั้น หากมีการลงมือแก้ไขปรับปรุงเรื่องต่างๆ ดังกล่าวอย่างจริงจัง เป็นประจำและต่อเนื่อง จะสามารถช่วยบรรเทาปัญหาการจู่โจมบังหลวงให้เบาบางลงได้ ๕

ABSTRACT

Organized crimes and persons of influence always take part in many forms of criminal activities if such criminal activities will generate greatest benefits to them with least chance of apprehension and prosecution, particularly, the so-called “crimes without victim” such as drug trafficking, prostitution, smuggling of migrants, illegal gambling, illegal arms trade, and illegal exploitation of natural resources.

Concerning corruption practices, there are persons involving two parts, namely the grantors and receivers. The grantors may either be a natural or juristic person, criminal organization, or person of influence. The receivers are government officers holding positions in whatever levels - from the lowest to the highest levels, including politicians.

In case of corruption practices involving criminal organization or persons of influence for getting illegitimate benefits and minimizing their risk of apprehension and prosecution, they usually bribe the government officers in exchange of having immunity from prosecution and facilitation of criminal activities. In such case the government officers will receive many forms of benefits in return. In general, the government officers who accept briber involve every level - the low level, high level, and the politicians.

The relation between the criminal organization or the persons of influence and the corruption practices is a sort of symbiotic relationship. It may be said that organized crimes and persons of influence remain in existence because of the support of some government officers.

Concerning the illegal activities, the corruption practices are sophisticatedly concealed. Only those who are involved in this kind of illegal activities know the details of the activities. Therefore, it is very difficult or almost impossible to find relevant evidences. Prosecution on this offence is rare. Corruption practices are always related to other illegal activities as well. It may be said that corruption practices are the crimes which are the base for the success of other crimes.

Damages due to corruption practices are huge. They may be of pecuniary or non-pecuniary in nature. Corruption practices harm the society, economy, and politics of the country where they are committed. Particularly, corruption practices are major obstruction to the success of the combat against organized crimes and person of influence.

For combating against the organized crimes, the UN Convention Against Transnational Organized Crimes has provided measures on anti corruption practices in Articles 8 and 9 Thailand has been a member of this treaty since 13 August 2000.

Accordingly, Thailand has an obligation to develop the law necessary for the implementation of the measures on anti corruption practices as provided in the treaty.

The study of the experiences of other countries about combating corruption practices, e.g. the Special Administrative Territory of Hong Kong and Singapore, reveals that, in the past, corruption practices were common in these countries. The problems of corruption practices, however, have been solved by serious and continuing efforts so that they become controllable. This is due to several elements, such as the seriousness of the leady of the countries, modern and efficient legal measures, true independency of the relevant anti corruption practices authorities (ICAC and CPIB), the use of other measures in combination with legal measures. (For example, administrative measures, education and training on morals and ethics, and the promotion of the meritocracy, adequate budget and efficient equipments and tools, proper remuneration for jobs qualities human resources, collaboration between relevant agencies cooperation of the citizen, solution of problems of corruption within the private sector, and efficient and serious law enforcement against the wrong doers on non - discrimination basis.

Considering legal measures of Thailand and comparing with other countries on anti corruption practices, one will find that the measures under articles 8 of the Convention – the requirement of penalization of corruption practices has been complied by the laws of Thailand only for two instances, i.e. Articles 8(1) and (4), Articles 8(2) and (3) have not yet been implemented.

Concerning the measure on anti corruption practices under Articles 9 of the Convention, it has been completely compiled by The Constitutional Implementation Act on the Prevention and Deterioration of Corruption Practices B.E. 2542

Although the Thailand's measures on anti corruption practices are mostly complied with Articles 8 and 9 of the Convention, corruption practices are still a major problem of Thailand. It has not yet been efficiently solved. This is due to three reasons, namely lack of seriousness on law enforcement, improper remuneration payment for government officers, and needs for law amendment. If action will be taken on those matters seriously and continually, the problem of corruption practices will be eventually reduce the controllable level. ๔๖

บทคัดย่อ

ประเทศไทยในปัจจุบันรวมตลอดถึงนานาอารยประเทศ ได้มีการพัฒนาในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม กฎหมาย เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและอื่นๆ อีกหลายอย่างตามมา ส่งผลให้ประเทศชาติเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันมีมากขึ้น การสื่อสารสะดวกรวดเร็ว ทำให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น ในขณะที่สังคมมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น แต่อีกแง่มุมหนึ่ง การเจริญเติบโตก็ส่งผลกระทบต่อหลายด้านให้กับสังคมประเทศชาติอย่างมากมายมหาดศาลเช่นกัน ถ้าบุคคลซึ่งเป็นอาชญากรนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองในทางที่ไม่ดี กล่าวคือจากเดิมการกระทำความผิดนั้นเป็นอาชญากรรมที่กระทำผิดโดยลำพังเพื่อบุคคลหนึ่งหรือสองคน ซึ่งเรียกว่าอาชญากรรมตามท้องถนน ก็เปลี่ยนแปลงมาเป็นรูปแบบที่เป็นขบวนการที่มีความลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ในทางวิชาการเรียกว่าองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) ซึ่งมีการดำเนินการภายใต้ระบบการปกปิด การรักษาความลับในองค์กร มีโครงการบริหารงานมีขั้นตอนในการควบคุมดูแลและมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จำนวนมหาศาลจากการกระทำความผิด จนทำให้มีลักษณะคล้ายกับองค์กรธุรกิจที่มีจุดประสงค์ในการแสวงหากำไร โดยมีการดำเนินการในลักษณะเป็นขบวนการที่มีเครือข่ายโยงใยครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนั้นองค์กรอาชญากรรมดังกล่าวยังได้มีการพัฒนารูปแบบ จากเดิมที่เคยกระทำความผิดอย่างมีขอบเขตอยู่ภายในประเทศก็เปลี่ยนเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ หรือเรียกว่า อาชญากรรมข้ามชาติ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือในการช่วยกระทำความผิด

ด้วยเหตุนี้มาตรการทางกฎหมายในประเทศไทยเพื่อทำลายเศรษฐกิจของผู้ประกอบอาชญากรรม จึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยไม่คำนึงว่าทรัพย์สินนั้นจะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงไปก็ครั้งก็ตาม ทรัพย์สินเหล่านั้นก็สามารถถูกยึด อายัดไว้เพื่อให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ความจำเป็นที่ต้องขยายหลักเกณฑ์การดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดให้มีขอบเขตที่กว้างขวางขึ้นกว่าการริบทรัพย์สินตามหลักทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญาก็เนื่องจากว่าทรัพย์สินที่จะถูกริบได้ตามกฎหมายอาญาจะต้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็ทรัพย์สินที่ได้ใช้ มีไว้เพื่อใช้ ได้มาเพื่อจูงใจหรือเป็นรางวัลในการกระทำความผิด แต่ถ้าทรัพย์สินเหล่านั้นได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนหรือเปลี่ยนแปลงไปแล้ว การริบทรัพย์สินตามหลักกฎหมายอาญาจะไม่ครอบคลุมไปถึง และการปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งเปรียบเสมือนทรัพย์สินที่ลึกลับให้ดูเหมือนเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการดำเนินธุรกิจโดยชอบนี้ ได้มีการเรียกกันว่า “การฟอกเงิน” เพราะฉะนั้นตามหลักเกณฑ์การทำลายเศรษฐกิจของอาชญากร จึงกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา และทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจะต้องถูกยึดให้ตกเป็นของแผ่นดิน ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดฐานความผิดทางอาญาไว้ในกฎหมายดังกล่าว ซึ่งฐานความผิดทางอาญา ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การฟอกเงินนั้น ผู้ที่กระทำความผิดตามฐานความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ยังมิมีความผิดฐานฟอกเงิน แต่ถ้ามีการนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดตามฐานความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ไปโอน รับโอน ปิดบัง อำพราง หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไป ผู้กระทำความผิดดังกล่าวจึงมีความผิดฐานฟอกเงิน ซึ่งจะต้อง มีโทษจำคุกหรือปรับและทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจะต้องถูกยึดไว้เพื่อให้ตกเป็นของแผ่นดิน ฐานความผิดทางอาญาดังกล่าวเรียกว่า “ความผิดมูลฐาน” ซึ่งมีทั้งสิ้น 8 ฐานความผิดคือ 1) ความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด 2) ความผิดเกี่ยวกับเพศ 3) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน 4) ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกหรือฉ้อโกงตามกฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงิน 5) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ 6) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สิน 7) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร และ 8) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงมีการศึกษาในเมืองต้นว่า ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทั้ง 8 มูลฐานความผิดนั้น มีความสมบูรณ์เพียงพอหรือไม่ที่จะนำมาใช้เป็นมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามองค์การอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพล จึงได้ดำเนินการ จัดทำโครงการเพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของความผิดมูลฐานเดิมที่มีในปัจจุบัน โดยมีขอบเขต การศึกษาเกี่ยวกับการนำมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอันประกอบด้วย มาตรการทางอาญาและมาตรการทางแพ่งภายใต้ความผิดมูลฐาน 8 ประเภท ในการป้องกันและปราบปราม องค์การอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลในประเทศไทย จากการศึกษาทางเอกสารโดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล จากเอกสารต่างๆ ซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบลักษณะความผิดมูลฐานทุกประเภทโดยได้มีการจำแนกความผิดมูลฐานโดยละเอียด
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่สมควร กำหนดให้นำมาใช้กับความผิดมูลฐาน
3. สามารถนำเอาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้พิจารณาหรือเป็นแนวทาง ในการบัญญัติหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยการกำหนดความผิด มูลฐานให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและนำเอามาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้เพื่อให้เกิด ผลดีในการป้องกันและปราบปรามต่อไป
4. ทำให้ทราบถึงลักษณะและการกำหนดความผิดมูลฐานในกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศที่เป็นสากล และประเทศแถบภูมิภาคเอเชียบางประเทศ
5. ทำให้ทราบถึงลักษณะการกำหนดความผิดมูลฐานที่จะสามารถป้องกันและปราบปรามองค์การ อาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลในประเทศไทยได้

จากการศึกษาพบว่าความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของประเทศไทย ของต่างประเทศ และความเห็นจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนนักวิชาการแล้ว เห็นว่า ความผิดมูลฐานของประเทศไทยส่วนมากจะกำหนดฐานความผิดไว้เป็นจำนวนมากเพื่อให้เพียงพอ และครอบคลุมต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาฐานความผิด ประมาณ 150 ฐานความผิด ประเทศมาเลเซียมีทั้งสิ้น 119 ความผิดมูลฐาน ประเทศฟิลิปปินส์มีมากกว่า 14 ความผิดมูลฐาน และประเทศอื่นๆ ต่างมีความผิดมูลฐานเป็นจำนวนมากอาจจะไม่ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้

แต่ก็ได้มีการกำหนดไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้ครอบคลุมความผิดต่างๆ ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยปัจจุบันมีอยู่ทั้งสิ้น 8 ฐานความผิด เห็นว่ายังไม่เพียงพอในการที่จะใช้เป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล ดังจะเห็นได้ว่าอาชญากรที่กระทำความผิดในปัจจุบันได้กระทำความผิดนอกเหนือไปจากความผิดที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทั้ง 8 ฐาน ซึ่งความผิด 8 มูลฐานที่มีอยู่นั้นยังไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้บังคับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายในการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมให้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมุ่งเน้นเฉพาะการตัดวงจรอาชญากรรมในความผิดอาญา 8 มูลฐานเท่านั้น ทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาไม่อาจช่วยให้การประกอบอาชญากรรมขององค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพลลดน้อยลงหรือหมดไปได้อย่างแท้จริง อันเนื่องมาจากยังมีเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานอื่นอีกเป็นจำนวนมาก และยังสามารถนำเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวมาสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อีก

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการในการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมในความผิดมูลฐานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากอาชญากรรมได้มีการกระทำกันเป็นขบวนการ มีลักษณะเป็นองค์กรที่เรียกว่าองค์กรอาชญากรรม และองค์กรข้ามชาติ มีความรุนแรงทั้งในระดับประเทศและระดับชาติ สร้างความเสียหายแก่เศรษฐกิจจำนวนมากและเกิดผลร้ายแก่สังคม ตลอดจนมนุษยชนในวงกว้าง แต่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่อาจเอื้อมถึง ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นองค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพลครอบคลุมได้ในความผิดอื่นๆ แม้จะทราบว่ามีการกระทำความผิดและนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดไปทำการฟอกเพื่อให้เป็นเงินที่สะอาด นอกจากไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินได้แล้ว ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็ไม่สามารถยึดได้เช่นกัน เนื่องจากไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามความหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 ซึ่งอาจมีผลให้ผู้กระทำความผิดหลุดพ้นจากการถูกลงโทษ และทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็ไม่ต้องถูกยึดตามกฎหมาย

จึงสรุปได้ว่า ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังไม่เพียงพอที่จะเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพลได้ควรที่จะกำหนดความผิดมูลฐานเพิ่มเติมในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังนี้

1. ความผิดเกี่ยวกับการใช้ยึดถือ หรือครอบครองทรัพย์สินอาชญากรรมชาติ และกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินอาชญากรรมชาติโดยมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม กฎหมายว่าด้วยอุทยาน หรือกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
2. ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
3. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
4. ความผิดเกี่ยวกับการพนัน ตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

5. ความผิดเกี่ยวกับการค้าอาวุธ ตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
6. ความผิดเกี่ยวกับการสมยอมในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐและการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างไม่เป็นธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
7. ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงแรงงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา
8. ความผิดเกี่ยวกับการสุรา ตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ความผิดเกี่ยวกับยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ความผิดเกี่ยวกับภาษีสรรพสามิต ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

ดังที่กล่าวมา นัยของความผิดมูลฐานที่ควรกำหนดใหม่ข้างต้น แม้อาจจะยังไม่ครอบคลุมไปถึงการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพลได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็เป็น การขยายผลในการใช้มาตรการตามกฎหมายฟอกเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพล ให้ได้ในระดับหนึ่ง ๕

การประชุม
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
งานยุติธรรม
ครั้งที่ 2

ABSTRACT

The objectives of studying the topic entitled “**Predicate Offences according to Anti-Money Laundering Act and Measures for Prevention and Suppression of Organized Crimes and Local People Exerting Dark Influence in Thailand**” are to study the characteristics of the predicate offences according to AMLA as well as to study the concept and view of the government sector and of academics respectively held towards the characteristics whether or not they can be applied as appropriate measures for prevention and suppression of organized crimes and local people exerting dark influence in Thailand. In this regard, the study was based on documentary research—an analysis based only on documents.

A study of predicate offences in relation to anti-money laundering measures, locally and abroad; and of the opinions from law enforcement bodies and academics indicates that most of the predicate offences abroad were adequate for prevention and suppression of the offences.

However, in Thailand, there are only 8 predicate offences according to AMLA. It seems insufficient for legal measures against the organized crimes and local people exerting dark influence in Thailand. It can be seen that the crimes committed at present are outside the scope of the predicate offences stipulated in AMLA. The aforesaid 8 predicate offences cannot properly cover in order to reduce or weed out the cycle of crime. And according to AMLA, it places emphasis on eliminating the cycle of crime comprising the 8 predicate offences. The result, however, is that law enforcement has not been able to reduce or demolish the crimes. It is evident that there are still plenty of property or proceeds of crimes gained from the commission of other offences. Furthermore, these property and proceeds of crimes can be used in furtherance of committing the predicate offences stipulated in AMLA.

Therefore, the number of predicate offences under AMLA should be increased in order to efficiently cover the offences which become more sophisticated at present. ✍

บทคัดย่อ

ด้วยเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า แนวโน้มของการประกอบอาชญากรรมในปัจจุบันจะมีลักษณะซับซ้อน และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้น โดยเฉพาะในรูปแบบของการสมคบหรือร่วมมือกันเป็นองค์กรอาชญากรรม และผู้มีอิทธิพล ทำให้รัฐซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมและคุ้มครองความสงบสุขของสังคมต้องพิจารณาหามาตรการและกำหนดกฎเกณฑ์ทางกฎหมายในอันที่จะป้องกันและปราบปรามกลุ่มอาชญากรเหล่านี้ ซึ่งมาตรการสำคัญประการหนึ่งที่รัฐนำมาเป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลให้สอดคล้องไปกับการรับรองสิทธิของบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2542 มาตรา 244 ซึ่งบัญญัติให้รัฐจะต้องให้ความคุ้มครองการปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรแก่พยาน ก็คือการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 มาใช้ โดยมีเป้าหมายสำคัญอีกประการหนึ่งคือเพื่อให้การแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดเป็นไปได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีการคาดการณ์ว่ามาตรการคุ้มครองพยานจะส่งผลต่อความสามารถในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้มากขึ้นกว่าเดิมอย่างแน่นอน นับได้ว่าเป็นปฐมบทของการวางหลักเกณฑ์การคุ้มครองพยานโดยกฎหมายอย่างเต็มรูปแบบของประเทศไทย

แนวทางดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญาของแต่ละประเทศนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากแนวคิดในการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) และการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ ว่าด้วยยาเสพติดที่กำหนดให้การคุ้มครองพยานบุคคลเป็นมาตรการเสริมในการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท รวมทั้งแนวทางการคุ้มครองพยานและตัวอย่างบทบัญญัติที่ออกมาเพื่อใช้ในคดียาเสพติดของ UNCDP Model Witness Protection Bill 1988 และ 2000 ทำให้นานาชาติตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของพยานบุคคล ตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองพยานจึงได้มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายภายในต่างๆ ขึ้นมารองรับแนวทางอันเป็นสากลนี้โดยมีรูปแบบรายละเอียดและผู้รับผิดชอบแตกต่างกันไปตามระบบกฎหมายและวิถีทางของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละประเทศ ตลอดจนความเหมาะสมด้านอื่น แต่อย่างไรก็ตาม การคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญาของทุกประเทศต่างก็มีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการมุ่งป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมเป็นสำคัญเช่นกัน

สำหรับประเทศไทย พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 120 ตอนที่ 58 ก ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2546 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมา ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในองค์กรของกระบวนการยุติธรรมบางแห่ง โดยเริ่มมีความเคลื่อนไหวในการปรับกลยุทธ์ทางการบริหารงานให้สอดคล้องกับแนวทางการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัตินี้กันบ้างแล้ว

จากการวิเคราะห์หลักและแนวคิดของการวางรูปแบบการคุ้มครองพยานในประเทศไทยเปรียบเทียบกับมาตรการคุ้มครองพยานที่ได้ดำเนินการผ่านมาแล้วในต่างประเทศ ประกอบกับความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ในกระบวนการยุติธรรมและนักวิชาการ ทำให้เกิดข้อสังเกตหลายประการที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรคและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

1. ปัญหาอุปสรรคในการตีความพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546
2. ปัญหาอุปสรรคด้านสภาพภูมิศาสตร์ ทัศนคติ และแนวทางดำเนินชีวิตในสังคมไทย
3. ปัญหาอุปสรรคด้านการงบประมาณ
4. ปัญหาอุปสรรคด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่จะนำมารองรับหรือสนับสนุนการคุ้มครอง

พยาน

5. ปัญหาอุปสรรคด้านการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานหลักตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546

ทั้งนี้ ได้มีการนำเสนอแนวทางเพื่อการพัฒนาการคุ้มครองพยานของประเทศไทยให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาอุปสรรค โดยให้เร่งรัดดำเนินการเตรียมความพร้อมในหน่วยงานหรือในองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงไปถึงสาธารณชน ทั้งในรูปแบบของการจัดประชุมสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การกำหนดแผนการประสานงาน การสนับสนุนให้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมกฎระเบียบ และการเตรียมมาตรการตรวจสอบอย่างเป็นระบบนับแต่เริ่มปฏิบัติงานจริง อันจะยังผลให้การป้องกันและปราบปรามองค์การอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ๕

ABSTRACT

Thailand has passed a witness protection Bill in 2003, effective from December 2003.

The objective of this research is to:

- gather information from existing studies and interviews of legal academaⁱ on witness protection programs
- analyze the strengths and weaknesses of such programs
- assess the possibility, impact and consequences of using a witness protection program as a tool to improve efficiency in apprehension of organized crime and “mafia” suspects.

Comparision of the witness protection program of Thailand with witness protection programs abroad, and consideration of the opinions of various legal academics, has identified problems and obstacles which may affect the efficiency of applying this law in Thailand, as follow :

1. problems related to interpretation of the witness protection bill in crime cases of 2003
2. problems related to geography, social attitudes and life style of Thai people.
3. problems related to program budgeting
4. problems related to Laws and operating procedures in support of the witness protection program.
5. problems in cooperation between the related departments and main department in accordance with the witness protection bill in criminal cases of 2003

Procedures for application of the witness protection program were proposed to support the problem solving.

In order to achieve efficiency in apprehension of organized crime and “mafia” suspects, preparations for implementing the program have been made including:

- arrangement of seminars
- public relations exercises
- setting of action plans
- updating of laws
- systemized auditing from the effective date

บทคัดย่อ

การประกอบอาชญากรรมในยุคปัจจุบันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพจากอดีตซึ่งมีผู้ประกอบการเพียงไม่กี่คนมาเป็นการประกอบอาชญากรรมในรูปขององค์กรอาชญากรรมทำให้การแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดที่อยู่ในองค์กรอาชญากรรมมาลงโทษ ทำได้ยากกว่ากรณีของอาชญากรรมทั่วๆ ไป ดังนั้น การนำมาตรการทางกฎหมายในส่วนของการดักฟังทางโทรศัพท์ และการกันผู้ร่วมกระทำความผิดไว้เป็นพยาน รวมตลอดถึง การนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ อย่างกรณีของการต่อรองคำรับสารภาพ จึงเป็นอีกมาตรการหนึ่ง ที่จะช่วยให้การนำตัวผู้กระทำความผิดที่อยู่ในองค์กรอาชญากรรมมาลงโทษตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจสรุปรายละเอียดของมาตรการทางกฎหมายในแต่ละกรณีได้ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ

ในส่วนของการดักฟังทางโทรศัพท์ เห็นควรให้มีการร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการดักฟังทางโทรศัพท์ เป็นกฎหมายกลางโดยไม่จำกัดเฉพาะการดักฟังทางโทรศัพท์ (ซึ่งไม่เฉพาะโทรศัพท์ที่มีสายแต่รวมทั้งโทรศัพท์ไร้สายด้วย) แต่รวมถึงการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ชนิดอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ เห็นควรกำหนดฐานความผิดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้แล้ว เช่น ความผิดเกี่ยวกับการก่อวินาศกรรม, การลอบฆ่าบุคคลสำคัญ, การคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยทำเป็นบัญญัติท้ายพระราชบัญญัติ รวมทั้งควรที่จะกำหนดให้สามารถระบุฐานความผิดใหม่ๆ เพิ่มเติมขึ้นด้วยวิธีการประกาศในพระราชกฤษฎีกา และควรมีการวางหลักเกณฑ์สำหรับศาลเพื่อใช้สำหรับการอนุญาตให้ทำการดักฟัง รวมถึงกรณีฉุกเฉินที่ไม่อาจมาขออนุญาตศาลได้ทันที ก็ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีดังกล่าวไว้ด้วย นอกจากนี้ ควรที่จะต้องมีมาตรการในการรักษาความลับของข้อความที่ได้มาจากการดักฟังทางโทรศัพท์ด้วย ส่วนปัญหาว่าพยานหลักฐานที่ได้มาโดยบังเอิญ มีความเห็นว่าจะรับฟังได้หากการดักฟังเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

ในส่วนของการต่อรองคำรับสารภาพ มีความเห็นว่า อาจจะขัดกับหลักการในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น ตามมาตรา 135 เป็นต้น นอกจากนี้ หลักการในเรื่องการต่อรองคำรับสารภาพ เป็นหลักการที่ไม่คำนึงถึงผู้เสียหาย อีกทั้งตามบทบัญญัติของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนั้น แม้ไม่นำหลักการในเรื่องการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้ ก็มีแนวทางอื่นๆ ตามกฎหมายที่ทำได้อยู่แล้ว เช่น การแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 78 ประมวลกฎหมายอาญา ในกรณีที่จำเลยให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถ้ามีพฤติการณ์พิเศษแล้ว ศาลจะไม่ลงโทษจำเลยเลยหรือลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ได้ อย่างไรก็ตาม หากจะมีการบัญญัติกฎหมายโดยนำหลักในเรื่องการต่อรองคำรับสารภาพมาใช้บังคับจะต้องคำนึงถึงบทบาทของผู้เสียหายด้วย และให้ศาลเข้ามาเป็นองค์กรที่ควบคุมการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการเหมือนอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยความผิดที่จะให้ทำการต่อรองคำรับสารภาพนั้น ควรจำกัดเฉพาะบางฐานความผิดเท่านั้น

ในส่วนของการกันไว้เป็นพยาน เห็นควรให้มีกฎหมายคุ้มครองผู้ร่วมกระทำความผิดที่ถูกกันไว้เป็นพยานจากการฟ้องคดีของพนักงานอัยการ และผู้เสียหาย โดยมีบทบัญญัติของกฎหมายที่รับรองการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการในเรื่องการกันไว้เป็นพยาน ในกรณีที่พยานกลับคำให้การในชั้นศาล ควรที่จะเขียนกฎหมาย

ให้ศาลต้องกระตือรือร้นในการค้นหาความจริงอย่างหลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา 228 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในส่วนของคำชี้ขาดต่อระหว่างผู้ร่วมกระทำความผิด ในกรณีที่คำชี้ขาดเป็นพยานบอกเล่า จะเป็นคำพยานที่มีน้ำหนักน้อย ต้องมีพยานอื่นประกอบจึงจะฟังลงโทษจำเลยได้ ๕

ABSTRACT

Committing crime, in terms of criminal persons, nowadays has transformed from single-man or multiple-men crime to be organized crime. Such transformation led to unprecedented problems as to the searching and collecting of evidences so as to prove against all criminals involving in organized crime. In order to overcome such difficulties, new measures to increasing effectiveness in Thai criminal justice have been presented such as, among others, telephone-eavesdropping, segregation of cooperative accomplice and plea-bargaining. Stated below they are the comments made by this paper as to these three tools.

Firstly, regarding telephone-eavesdropping, it is suggested that such measure is necessary and needed to be authorized by law. In the law concerning this matter, it is recommended that the law would allow eavesdropping not only in fix-line telephone but also in mobile phones and other types of electronic transmitters. It would be more advantageous if the law provide for a set of rules dealing with courts' discretion in permitting eavesdropping as well as the emergency conditions enabling exception of courts' permission. As well, the law should identify some issues as to the confidentiality of information derived from eavesdropping. In case that officers gain information which is not originally permitted from a court to conduct eavesdropping, such information should be admissible in court according to the conditions stated by law. In addition to telephone-eavesdropping measure, it would be more effective in combating organized crimes if our law criminalizes some other wrongdoing acts such as terrorism, prominent figure assassination, corruption, etc. Criminalization would be done in form of new bill which has a list of offenses annexed to the bill and allows executive branch to add additional offenses in the future by royal decrees.

Secondly, in Thailand, it would be arguable that plea-bargaining is inconsistent with the principle stated in article 135 of Criminal Procedure Code as well as it disregards victims' rights. In order to have similarly functional measures without importing the plea-bargaining, it is proposed that amendment of article 78 of Criminal Code by empowering courts to exempt or reduce penalties imposed on accomplice could equally induce accomplice to cooperate with law enforcement. Nevertheless, if it is demanded to import the plea-bargaining into Thai legal system, this mechanism must be applied merely in certain offenses and with full respect to victims' rights. To achieve this goal, the Court of Justice should be the institution in which law would empower to review prosecutors' discretion as it is found

in the U.S. system.

Thirdly, in order to persuade accomplice to voluntarily testify against others, enacting a bill for giving protection to such witness is required. The aforesaid bill must stipulate, inter alia, the restraint of prosecutors' discretion, the sanction against conspirator-witness who reverses his own testimony in court and the courts' active roles in finding truth as provided in article 228 of Criminal Procedure Code. Lastly, in case that accomplice testimony becomes hearsay evidence, such testimony should be admissible in court with the condition that it would rather be inferior evidence.

บทคัดย่อ

การป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลในโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสำคัญ เนื่องจากการดำเนินงานขององค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลมีเครือข่ายโยงใยข้ามพรมแดนของประเทศ การติดตามตัวอาชญากรที่หลบหนีการดำเนินคดีหรือการลงโทษ รวมทั้งการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานจึงไม่ได้จำกัดแค่เฉพาะกระบวนการภายในประเทศเท่านั้น หากแต่ยังต้องอาศัยการให้ความช่วยเหลือของประเทศอื่นๆ ประกอบด้วย

ความร่วมมือระหว่างประเทศนั้นมีอยู่หลายรูปแบบและหลายระดับ อนุสัญญาระหว่างประเทศได้กำหนดให้ประเทศภาคีต่างๆ รับเอามาตรการสำหรับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาไปปฏิบัติ สำหรับมาตรการช่วยเหลือทางอาญามีหลายประการ เช่น การริบทรัพย์สินและส่งทรัพย์สินคืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ การสอบปากคำพยานบุคคลหรือส่งพยานบุคคลไปเบิกความในศาลต่างประเทศ การส่งเอกสารและวัตถุพยาน การฝึกอบรมและความร่วมมือทางวิชาการ เป็นต้น

ในรายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้ คณะผู้ศึกษาวิจัยได้วิเคราะห์หลักเกณฑ์ของกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา รวมทั้งสนธิสัญญาที่ประเทศไทยได้ทำไว้กับประเทศต่างๆ นอกจากนั้นรายงานฉบับนี้ได้กล่าวถึงทางปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและบรรทัดฐานที่เกิดจากคำพิพากษาของศาล ในการศึกษาเปรียบเทียบ คณะผู้ศึกษาวิจัยได้อาศัยบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 สนธิสัญญาต้นแบบของสหประชาชาติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน สนธิสัญญาต้นแบบของสหประชาชาติว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา และคู่มือแนะแนวทางกฎหมายสำหรับการนำเอาอนุสัญญาฉบับดังกล่าวไปปฏิบัติ เป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์และการเสนอความเห็นเพื่อแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย และมาตรการอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 แล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ดังนั้นประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่แล้วหรือออกกฎหมายใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญาก่อนที่จะเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาดังกล่าวต่อไป คณะผู้ศึกษาวิจัยหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย สนธิสัญญา และข้อตกลงด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลตามสมควร รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษานิติศาสตร์ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและประชาชนที่สนใจความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล

ABSTRACT

In the context of globalization, the prevention and suppression of organized crime and influential people need importantly the international cooperation because their activities have a network across the border. The pursuit of fugitive offenders, the search and collection of the evidence, shall not be only restrained at the domestic process of a country, but has to be efficiently fulfilled with the assistance of the other countries.

The international cooperation has various models and levels. As required by the international conventions, all member countries shall consider adopting the measures of extradition and those of mutual assistance in criminal matters. The latter includes various measures of assistance, such as the forfeiture and return of proceeds of crime to the requesting state, taking testimony and statement, transferring persons in custody for testimony purposes, providing records and material evidence, training and technical assistance, etc.

In this study report, the researchers' team has analyzed the elements of domestic legislation and bilateral treaties related to the extradition and the mutual assistance in criminal matters. The study also mentions about the practices of law enforcement agencies and the jurisprudence of the court decision. In comparison, the researchers' team used the provisions stipulated in the United Nations Convention against Transnational Organized Crime 2000, Model Treaties on Extradition and Mutual Assistance in Criminal Matters, and Legislative Guide for the Implementation of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, as a guideline for its analysis and proposals to increase the efficiency of legal and other measures.

Thailand is a signatory party to the United Nations Convention against Transnational Organized Crime 2000 since 2000. Thus, before ratifying, Thailand is under obligation to amend its existing laws or to promulgate a new legislation in compliance with the provisions of the UN Convention. The researchers' team hopes that this study will be useful to the government agencies who are responsible for the legislation amendment, the improvement of international treaties and agreements intended to combat against organized crime and influential people. Such hope is also for a legal education, law enforcement officers and the people who are interested in this domain. ✍

บทคัดย่อ

การกำหนดให้การขัดขวางความยุติธรรมเป็นความผิดอาญาเป็นมาตรการสำคัญในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมุ่งคุ้มครองกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามกิจกรรมผิดกฎหมายของกลุ่มองค์กรอาชญากรรมทั้งปวง การขัดขวางความยุติธรรม (Obstruction of Justice) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำใดๆ อันเป็นการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานรวมถึงการกระทำใดๆ อันเป็นการขัดขวางการให้การ หรือการเสนอพยานหลักฐานในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการทำความผิดที่อนุสัญญาฯ ครอบคลุมถึง มิให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องชอบธรรม

เมื่อเปรียบเทียบมาตรการตามกฎหมายไทย และมาตรการทางกฎหมายของประเทศต่างๆ เกี่ยวกับความผิดที่เกี่ยวข้องกับการขัดขวางความยุติธรรมกับมาตรการการกำหนดความผิดฐานขัดขวางความยุติธรรมในอนุสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ข้อ 23 แล้วพบว่ามาตรการทางกฎหมายที่ปรากฏในบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้ได้ แต่ก็ยังขาดบทกฎหมายที่ครอบคลุมประเด็นบางเรื่อง เช่น ตามอนุสัญญาฯ ข้อ 23(ก) กฎหมายไทยยังไม่มีบทบัญญัติความรับผิดทางอาญาในกรณีการให้สัญญาเสนอให้หรือให้ประโยชน์ที่มีพึงได้เพื่อจูงใจผู้อื่นให้การเท็จ หรือแทรกแซงการเบิกความ หรือแสดงพยานหลักฐานในการดำเนินคดี เป็นต้น ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายได้ กฎหมายไทยในปัจจุบันแม้จะมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการขัดขวางความยุติธรรมหลายมาตรา แต่อยู่กระจัดกระจายไม่ครอบคลุมการกระทำที่ต้องห้ามทั้งหมดตามข้อ 23 ทำให้องค์กรอาชญากรรมสามารถบั่นทอนประสิทธิภาพของระบบงานยุติธรรมและบิดเบือนการดำเนินคดีให้เป็นไปในทางที่เกิดประโยชน์แก่บุคคลหรือคณะบุคคลในองค์กรของตนได้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดความผิดเป็นการเฉพาะไว้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองกระบวนการดำเนินคดี และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ ข้อ 23 และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถให้สัตยาบันกับอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ ในโอกาสเดียวกันสมควรที่จะศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการกำหนดขอบเขตของบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานขัดขวางความยุติธรรมให้ครอบคลุมถึงกรณีต่างๆ ไป เพื่อให้การคุ้มครองกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การบัญญัติกฎหมายให้การขัดขวางความยุติธรรมเป็นความผิดอาญาควรคำนึงถึงประสิทธิภาพในการบังคับใช้ ผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและความสอดคล้องกับปัจจัยในบริบทของสังคมไทยด้วย

การประนีประนอม
ทางวิชาการ
ระดับชาติว่าด้วย
งานยุติธรรม
ครั้งที่ ๖

ABSTRACT

Criminalization of obstruction of justice is a crucial measure in preventing and controlling transnational organized crime with aim to protect the criminal justice process and relevant enforcement authorities in tackling against illegal activities of the crime organizations. The obstruction of justice concerns with any conduct which interferes performance of public officers. It also includes other conducts which obstruct testimony or production of evidence in proceeding cases involved the crimes under the scope of the United Nations against Transnational Organized Crime.

By comparing the legal measures dealing with the crime concerning obstruction of justice of Thailand and other countries with those of Article 23 of the Convention, we have found that in general the legal measures appeared in several provisions of the Thai Penal code and other relevant statutes can be adjusted to fulfill Thailand's obligations under the Convention. However, Thai law is still unorganized and lacks the provisions concerning some issues under Article 23(a) such as the crime on promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or the production of evidence. Such disadvantage may cause problems on the law enforcement. Thus, it is necessary to categorize this specific crime in the Thai law so that the purpose in protecting the criminal justice process and the justice officers consistently with the principles under Article 23 and the obligations the Convention can be fulfilled. In addition, possibilities to extend the scope of such law to cover general conducts constituted obstruction of justice beyond the scope of the Convention need to be explored to strengthen effectiveness of the criminal justice system. However, any measure introduced must be done in accordance with cultural environments of the Thai society. 🏠

บทคัดย่อ

อาชญากรรมที่มีการจัดตั้งในลักษณะที่เป็นองค์กรเกิดจากการร่วมมือกันในการประกอบอาชญากรรมของกลุ่มบุคคลที่มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างเป็นระบบ หรือมีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างหัวหน้า ผู้ปฏิบัติงานและสมาชิกของกลุ่ม เพื่อดำเนินการที่ผิดกฎหมาย หรือการให้บริการทั้งที่ผิดกฎหมายและถูกกฎหมาย วัตถุประสงค์ขององค์กรอาชญากรรม อาจเน้นการจัดหาสินค้า หรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การผลิต การจำหน่าย และการค้ายาเสพติด หรือการพนัน หรือการค้าหญิงและเด็ก และไม่จำกัด เฉพาะการประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมาย แต่อาจดำเนินธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายบ้างหน้า หรือเพื่อประโยชน์ ในการปกปิดการกระทำความผิด หรือ การฟอกเงิน

องค์กรอาชญากรรม อาจมีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ และในภูมิภาคต่างๆ ของโลก อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปองค์กรอาชญากรรมมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ มีการจัดองค์กรที่แบ่งงานกันทำในระดับ หัวหน้า ผู้ปฏิบัติงาน และผู้สนับสนุน มีสมาชิกจำนวนหนึ่งตามขนาดขององค์กรอาชญากรรมและขอบเขต การดำเนินงาน มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานที่ผิดกฎหมาย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่ และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่มีเป้าหมายทางการเมือง มีข้อน่าสังเกตว่าในปัจจุบันการดำเนิน กิจการที่ผิดกฎหมายอาจมีลักษณะข้ามชาติ หรือมีเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

การกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรม ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การฟอกเงิน เป็นต้น และเนื่องจากวัตถุประสงค์ขององค์กรอาชญากรรมต้องการแสวงหารายได้ และการค้ากำไร ที่ใช้วิธีการผูกขาดและการกระทำผิดกฎหมาย ผลประโยชน์ที่เกิดจากการกระทำความผิดกฎหมายอาจทำให้องค์กรอาชญากรรมมีอิทธิพล อำนาจและเติบโตได้ เช่นเดียวกับธุรกิจที่ถูกกฎหมาย ดังนั้น การควบคุม องค์กรอาชญากรรมมิให้แสวงหาผลประโยชน์และขยายอำนาจอิทธิพลจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

ผู้มีอิทธิพลหมายถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตนด้วยการใช้อิทธิพลกระทำความผิดกฎหมาย หรือแสวงหาผลประโยชน์โดยวิธีการที่ผิดกฎหมายหรือไม่ชอบธรรม การกระทำของผู้มีอิทธิพลอาจจะผิด กฎหมาย หรือไม่ผิดกฎหมาย แต่ผลของการกระทำมีผลกระทบต่อความเป็นระเบียบของสังคม ศิลธรรมอันดี ของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ความเสียหาย ความหวาดกลัว เนื่องจากการใช้อิทธิพล ข่มขู่ซึ่งเป็นการบ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคม การเมือง พฤติการณ์ที่เข้าข่ายผู้มีอิทธิพลตามคำสั่งสำนักนายฯ ที่ 139/2546 มีอยู่ 15 ประเภท

คำจำกัดความของผู้มีอิทธิพลตามประกาศดังกล่าว ส่วนใหญ่เข้าข่ายการกระทำความผิดในทางอาญา แต่มีการกระทำบางประการที่อาศัยช่องว่างของกฎหมายโดยการใช้ จ้าง หรือวาน หรือใช้อิทธิพลข่มขู่ บังคับ หรือจูงใจให้บุคคลกระทำความผิด ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะแสวงหาพยานหลักฐานถึงตัวผู้มีอิทธิพล นอกจาก นั้น การดำเนินการประกอบธุรกิจหรือการกระทำความผิดกฎหมายมีลักษณะเช่นเดียวกับองค์กรอาชญากรรม ผู้มีอิทธิพลที่มีอิทธิพลและอำนาจมักจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทางด้านธุรกิจ และได้รับความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคม เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเป็นผู้มีอำนาจในทางการเมืองในระดับ ท้องถิ่น เป็นต้น

มาตรการในการป้องกันองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลจึงมีความสำคัญและจำเป็นหลายประการ กล่าวคือ เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ค้ำครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และเพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้น การป้องกันองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล นอกจากมาตรการปกติแล้วการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลจำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมายพิเศษ รวมทั้งการสืบสวน และการฟ้อง และการพิจารณาคดีที่จำเป็นต้องอาศัยพยานวัตถุ พยานเอกสาร มากกว่าพยานบุคคล เช่น การใช้สายลับ การดักฟังทางโทรศัพท์ การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งวิธีการสืบสวนที่เหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิดแต่ละประเภท

ดังนั้น การป้องกันและปราบปรามมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการอย่างน้อย 3 ระดับ กล่าวคือ ระดับการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานโดยทั่วไป ระดับการป้องกันองค์กรอาชญากรรมที่มีความจำเป็นต้องใช้บทบัญญัติของกฎหมายพิเศษ และระดับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่อยู่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้แก่ การก่อการร้าย การจลาจล หรือการทำสงครามกับกลุ่มบุคคลที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ซึ่งทั้งสามระดับจำเป็นต้องมีกฎหมายสารบัญญัติ และกฎหมายวิธีสบัญญัติที่เหมาะสม เนื่องจากความร้ายแรงและผลกระทบขององค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลมีมากกว่าอาชญากรรมพื้นฐาน ดังนั้น การควบคุมอาชญากรรมจึงมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดได้

อย่างไรก็ตามรัฐจำเป็นต้องจำกัดขอบเขตการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเกินความจำเป็น หรือการใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้บริสุทธิ์ หรือประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในชีวิตร่างกาย ทรัพย์สิน ความเชื่อ ความเป็นส่วนตัว และสิทธิในวัฒนธรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการดังกล่าว ๕

ABSTRACT

An organized criminal group exists under the cooperation and participation in criminal activity. They consist of members or group, organization, structure or having relationship between boss, deputies and members to undertake illegal activities, or providing legal or illegal services to clients. The aims and objectives of organized crime may emphasize on an activity of supplying goods or services, such as, manufacturing, sale, and trafficking narcotic drugs or engaging in gambling, or trafficking in women and children, including doing business as a cover up to performing illegal activities, or money laundering.

An organized crime may differ in characteristics among countries in the region of the world. However, organized criminal group have certain characteristics among others, organizational structure, division of labor, (boss, sub-boss, deputies, members and supporters), depending on the scope of illegal activities, continuity and size. These illegal activities consist of bribery, intimidation, violent crime and instigation. They usually do not have political aim. It is noted that currently organized criminal group shall undertake activity across border, transnational or having international network.

The crimes committed by organized criminal group are; for instance, drug trafficking, arms smuggling and, human smuggling, or trafficking and money laundering. The organized crime group has an objective of seeking income and profit to the greater extent on monopolization and illegal enterprise. The benefit and income of these illegal activities have enhanced their power, including growth and legitimate business. The organized crime control policy should focus on cutting off these benefits, power and growth of criminal enterprise.

An influential person in this study is defined as a person or group who undertakes activity by means of racketeering to seek benefit or illegally obtained property without legitimate business. An influenced behavior may be legal or not be legal, but the behavior has caused grievance, difficulty, loss or fear to the public. In fact the racketeering influenced person has undermined social, economics, politics and social order. Under the Prime Minister Office Notification No 139/2546, the influential persons are defined into 15 categories.

These behaviors under the notification mostly are criminal offences in the criminal code. However there are certain conducts that elude the provision of law due to loop holes and gap of law. In case of coercion or intimidation other person to perform or not to perform certain things is rather difficult to prove whether or not a criminal offence. The influential person may employ his power or social pressure to carry out his illegal as well as legal business activity.

The person usually has reputation and well known to the public in some ways; he has succeeded in business and a wealthy person in the community. Some have good connection with high ranking government authority, politician or even himself a local politician.

Special investigation, prosecution and certain provision of laws shall have to be implemented in order to combat these new criminal activities without borders. The measure implemented to suppression of organized criminal group and influential person shall have to consider the impact on the rule of law, human rights and national security. There have been needs to implement policy on law and order and protection of human rights under the United Nations Convention Against Transnational Organized Criminal Group. They are laws concerning protection of the witness, electronic surveillances, under cover operation and entrapment, including criminal intelligence and cooperation with international agency. These measures have ambivalent effect in controlling crime and especially organized crime and influential person as well as infringement on human rights, if undertaken without authority, court order and appropriate supervision. In principle the measure shall be employed in certain case and time and must be conducted by special trained official entrusted with the power. The substantive as well as procedural laws shall have to be reconsidered and reformed, if necessary, to fight the new crimes. Finally, power of the government and law enforcement in the fight against organized criminal group and influential person must be checked and balanced among responsible law enforcement agencies and the authority concerned with human rights protection to safeguard an illegal conduct and abuse of power. ✍

บทคัดย่อ

การพัฒนาของเทคโนโลยีที่ไม่มีขีดจำกัดและความเป็นโลกาภิวัตน์ของกระแสสังคมโลกปัจจุบัน ได้เป็นช่องทางในการดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของอาชญากรรมในปัจจุบันที่เป็นปัญหา คือ อาชญากรรมองค์กรและอาชญากรรมชาติ โดยอาชญากรรมทั้ง 2 รูปแบบนี้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และก่อให้เกิดเป็นปัญหาระดับชาติรวมถึงระหว่างประเทศด้วย

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงปัญหานี้จึงได้มีการจัดหน่วยงานต่างๆ ขึ้นมาเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องรับมือกับผู้ต้องขังที่เข้าข่ายของอาชญากรรมองค์กร และอาชญากรรมข้ามชาติ ถึงแม้ว่าจะมีลักษณะที่ยังไม่ใช่อาชญากรรมองค์กรที่เต็มรูปแบบ ซึ่งอาจเกิดจากลักษณะการรวมกลุ่มของอาชญากรรมองค์กรนั้นๆ ที่ไม่ชัดเจน รวมถึงอาจจะมีการรวมตัวที่ชัดเจนในตัวเองอยู่แล้ว แต่มีความบกพร่องในเรื่องของการสืบทราบหรือการรายงานจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ขาดความชัดเจนแน่นอนก็เป็นได้ ในส่วนของกรมราชทัณฑ์นั้นได้เสนอแนะให้มีการจัดกลุ่มผู้ต้องขัง ดังนี้ ประเภทกลุ่มศูนย์กลาง (กลุ่มที่ 1) เช่น ผู้มีอิทธิพลหรือเจ้าพ่อในบางพื้นที่/ภูมิภาค ผู้ต้องขังรายใหญ่หรือรายสำคัญ จะเน้นในเรื่องการควบคุมอย่างเข้มงวดในแดนความมั่นคงสูง สำหรับผู้ต้องขังกลุ่มแรงงาน (กลุ่มที่ 2) เช่น มือปิ่นรับจ้าง ผู้ล่าเหยี่ยวยาเสพติด และกลุ่มสนับสนุน (กลุ่มที่ 3) เช่น ผู้เสพที่เป็นผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย จะได้รับการปฏิบัติด้านการควบคุมควบคุมกับโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะประเภท สำหรับการควบคุมผู้ต้องขังในแดนความมั่นคงสูงเพื่อควบคุมและติดตามพฤติกรรมอาชญากรที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมองค์กรและผู้มีอิทธิพล จะมีการเสริมระบบการควบคุมเป็นกรณีพิเศษด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น กล้องวงจรปิด การใช้เครื่องบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือ รวมถึงการเฝ้าระวังในเรื่องการเยี่ยมญาติ และระบบเงินฝาก เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันยังมีข้อจำกัดด้านอาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ นอกจากนั้นเรือนจำ/ทัณฑสถาน ส่วนใหญ่ของประเทศกระจายอยู่ในส่วนภูมิภาค แต่ละแห่งก่อสร้างมาเป็นเวลานาน มีรูปแบบและโครงสร้างทางกายภาพแตกต่างกัน ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์การปรับปรุงสภาพสถาปัตยกรรมเรือนจำ (Re-built) ให้เหมาะสมตามลักษณะของเรือนจำนั้นๆ

ในการที่จะปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวนี้ ศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงานคือสิ่งที่สำคัญ ดังนั้นกรมราชทัณฑ์จึงต้องมีการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ทันต่อรูปแบบพฤติกรรมของอาชญากรที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีการสร้างจิตสำนึกต่อวิชาชีพราชทัณฑ์ที่มีความสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน (Spirit of Corporation) รวมถึงต้องสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความรักองค์กรและป้องกันมิให้ผู้ต้องขังเข้ามามีอิทธิพลเหนือเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด ๘

ABSTRACT

Unlimited technological development and globalization in contemporary era have prominently urged many criminal types. One characteristic of crime which many scholars are interested in called “organized crime and transnational organized crime”. Currently, these crimes have been increasingly related and cooperated among them and are a problem both nation and worldwide.

Thailand has intentionally realized these problems and also originated special agents to deal with these crimes. The Department of Corrections is an agent which works on prisoners who concerned with organized and transnational organized crime as well. Nevertheless, organized crime in Thailand was still indicated with an incompleting structure of organized crime according to criminological theory in term of its definition during the second national symposium of justice administration on Sep 6 - 7, 2004 at Impact Convention Center. Even though the structural description of organized crime, in reality, is incomplete, the blurred structure, indicated above, may be resulted from unaccountability or incompleteness of data collecting through investigated and reported process within the work of police and concerned agents in criminal justice system.

The Department of corrections of Thailand has proposed to group concerned prisoner which is mentioned earlier by 3 groups. First group (center group) is a prisoner who concerned with organized crime as being godfathers or racketeers (head criminal/key man) in each local area. Second group (labor group) is difference from the first one in term of its activity within criminal organization as if he/she is a member of the family (family-like member) such as gunman or hit man, or drug trafficker. Third group (Support group) is likely related to offenders who are outside the realm of core criminal organization: neither head criminal nor family-like member, such as organized crime’s customer whom, this case, we focus on drug addicted or insignificant drug dealer. Consequently, in the first group, we emphasize initially on security purpose such as segregating those prisoners into a maximum security area. Next, we also give an attention on the second group in term of security as well but we will observe and assess the progressive behavior while incarcerated. If their behaviors reach all satisfied criteria, prisoners will be allocated to the area for rehabilitative propose. The third group will be relatively treated in term of rehabilitative sense with variety of suitably particular programs along way while incarcerated. The maximum security area as mentioned above has enhanced with high technological security system and equipments such as closed-circuit

television, block phone, and etc. In case of_ observatory purpose, we have monitored all records such as visitation, deposit account and etc. Simultaneously, the distinct obstructions of Thai prisons have been manifested with the form of limited physical plant, inadequate of prison staffs, and lack of national budget. Prisons, for example, have scattered and been located in most regions around country. Some are old and have difference type of physical plants. Thus, rebuilt strategy has to be implemented in order to be relevance with their prison types and characteristics.

Efficiency of prison staff has tremendously effected the corrective operation also. Thus, the department of corrections endeavors to strengthen staff's knowledge and skills including contribute updated criminal development at all time. Especially, the department must create the realization of corrective profession as a spirit of corporation within institution, including convince staff's willpower in order to reinforce unity of organization and prevent an influence of bully to control our staffs. ➤